

21 iulie – 27 iulie

# Primii conducători ai bisericii

**Textul de memorat:** „Cuvântul lui Dumnezeu se răspândea tot mai mult, numărul ucenicilor se înmulțea mult în Ierusalim, și o mare mulțime de preoți veneau la credință.” (Faptele apostolilor 6:7)

Mulți dintre cei care s-au convertit la Cincizecime erau evrei din lumea greco-romană, care locuiau atunci în Ierusalim (Faptele 2:5,9-11). Ei erau evrei, dar se deosebeau de evreii autohtoni - „evreii” amintiți în Faptele 6:1 - din multe puncte de vedere, diferența cea mai vizibilă fiind necunoașterea aramaicii, limba vorbită la data aceea în Iudeea.

Alte diferențe erau de natură culturală și religioasă. Ei se născuseră în alte țări și nu erau bine fixați în religia ebraică, cel puțin nu la fel de bine ca evreii autohtoni. Și probabil că nu erau la fel de atașați de ritualurile de la templu și de acele aspecte ale legii mozaice aplicabile exclusiv pe teritoriul Israelului.

De asemenea, trăind în cea mai mare parte a vieții în mediul greco-roman și în relații apropiate cu străinii, erau mai dispuși să accepte caracterul nonexclusivist al credinței creștine. De altfel, Dumnezeu a lucrat prin mulți dintre ei pentru împlinirea poruncii de a da mărturie în toată lumea.

## Duminică, 22 iulie – Alegerea celor șapte

### 1. Ce nemulțumire aveau evreii care vorbeau grecește? Faptele 6:1

„Pricina cârtirii era o pretinsă neglijare a văduvelor evreilor care vorbeau grecește la împărțirea ajutoarelor de toate zilele. Orice inegalitate ar fi fost contrară spiritului Evangheliei, totuși Satana a izbutit să dea loc la bănuială. Măsuri categorice și imediate trebuiau luate acum pentru a înlătura orice pricină de nemulțumire, ca nu cumva vrăjmașul să triumfe în efortul lui de a pricinui o discordie printre credincioși.” - Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, pp.66-67

Soluția propusă de apostoli a fost ca evreii să aleagă dintre ei șapte bărbați care să slujească [*diakoneō*] la mese (Faptele 6:2), iar ei să se ocupe cu rugăciunea și cu „propovăduirea [*diakonia*] Cuvântului” (vers. 4). Termenii *diakoneō* și *diakonia* fac parte din același familie, iar singura diferență este dată de cuvintele care le urmează: „la mese” (vers. 2) și „Cuvântului” (vers. 4). Acestea, împreună cu termenul tradus prin expresia „de toate zilele” (vers. 1), ne ajută să deducem cele două elemente principale ale activității zilnice a bisericii: învățătura („Cuvântul”) și părtășia („mese”), cel de-al doilea constând din masa comună, Cina Domnului și rugăciuni (Faptele 2:42,46; 5:42).

Fiind administratorii autorizați ai învățăturilor lui Isus, apostolii aveau să se ocupe în principal cu „propovăduirea Cuvântului” și cu rugăciunea, iar cei șapte diaconi, cu activitățile de părtășie din cele câteva biserici din casele creștinilor. Îndatoririle lor nu se limitau totuși la atribuțiile obișnuite ale diaconilor de astăzi. Ei au fost practic ajutoarele apostolilor în biserica creștină. Mai târziu, au fost rânduiți prezbiteri care să conducă bisericile locale.

### 2. Cum au fost aleși cei șapte diaconi și cum au fost trimiși în lucrare? Faptele 6:2-6

Candidații trebuiau aleși după criterii morale, spirituale și practice: trebuiau să aibă o reputație bună și să fie plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune. Cu aprobarea comunității, cei șapte au fost aleși și apoi trimiși prin rugăciune și punerea mâinilor. Ritualul acesta pare a simboliza recunoașterea publică și conferirea de autoritate în slujba de diaconi.

***Ce ușor apar disensiunile între credincioși! Ce putem face pentru a menține pacea între noi și pentru a ne concentra mai degrabă asupra misiunii?***

## Luni, 23 iulie – Slujirea lui Ștefan

După ce au fost aleși, cei șapte diaconi s-au implicat în slujirea bisericii, dar și în misiune efectivă. Evanghelia a continuat astfel să se răspândească și numărul credincioșilor să crească (Faptele 6:7). Creșterea aceasta a generat însă opoziție. Relatarea se concentrează apoi asupra lui Ștefan, un om de o spiritualitate rar întâlnită.

### 3. Ce aflăm din următorul pasaj despre Ștefan, despre credința și caracterul său? Ce idei propovăduite de el i-au înfuriat atât de tare pe adversarii lui? Faptele 6:8-16

Pentru că vorbea limba greacă, le-a vestit Evanghelia evreilor din Ierusalim care vorbeau grecește. Se pare că în cetate existau mai multe asemenea sinagogi; Faptele 6:9 se referă probabil la două dintre ele, una de imigranți din sud (evrei din Cirene și din Alexandria) și una de imigranți din nord (din Cilicia și din Asia).

În centrul polemicilor se afla fără îndoială Isus, însă din acuzațiile care i-au fost aduse lui Ștefan reiese că el avea o înțelegere a Evangheliei și a implicațiilor ei mai amplă decât credincioșii din Iudeea. El a fost învinuit de blasfemie împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu, mai exact împotriva Legii și a templului. Probabil că acuzațiile acestea nu erau complet false, ca în cazul acuzării lui Isus (Marcu 14:58; Ioan 2:19), deși fără îndoială că a fost greșit înțeles sau cuvintele i-au fost denaturate. Faptul că el a condamnat explicit în fața Sinedriului venerarea idolatră a templului (Faptele 7:48) arată că el înțelegea implicațiile mai profunde ale morții lui Isus și direcția către care ducea aceasta, cel puțin în ce privește templul și serviciile lui ceremoniale.

Cu alte cuvinte, dacă mulți credincioși evrei originari din Iudeea erau probabil încă prea atașați de templu și de ritualurile lui (Faptele 3:1; 15:1,5; 21:17-24) și le era greu să renunțe la ele (Galateni 5:24; Evrei 5:11-14), Ștefan și alți credincioși din lumea greco-romană au prins repede ideea că moartea lui Isus a marcat sfârșitul întregului sistem de la templu.

*De ce este important să nu rămânem cantonați în anumite concepții dragi nouă?*

## Marti, 24 iulie – Înaintea Sinedriului

### 4. Ce le-a spus Ștefan acuzatorilor lui? Faptele 7:1-53

Acuzațiile care i-au fost aduse lui Ștefan au dus la arestarea și la judecarea lui de către Sinedriu. Conform tradiției iudaice, Legea și templul sunt doi dintre cei trei stâlpi pe care se sprijină lumea, cel de-al treilea fiind faptele bune. Simpla insinuare a ideii că ceremoniile mozaice n-ar mai fi fost valabile era considerată un atac asupra celor mai sacre lucruri din iudaism; de aici și acuzația de blasfemie (Faptele 6:11).

Răspunsul dat de Ștefan este cel mai lung discurs din cartea Faptele apostolilor, semn al importanței lui majore. Deși la prima vedere nu pare decât o expunere greoaie a istoriei lui Israel, ar trebui să-l privim prin prisma legământului din Vechiul Testament și a modului în care profeții au recurs la structura acestuia când s-au ridicat ca reformatori religioși și au chemat poporul înapoi la respectarea cerințelor lui.

Acesta constituie probabil fundalul discursului lui Ștefan. Când i s-a cerut să-și explice acțiunile, el nu s-a străduit să respingă acuzațiile sau să-și apere credința, ci a ridicat glasul cum și-l ridicau profeții de odinioară când prezentau cazul (pricina) lui Dumnezeu împotriva Israelului. Lunga recapitulare a relației pe care a avut-o Dumnezeu cu Israel în trecut a avut menirea de a evidenția nerecunoștința și neascultarea poporului.

Spre finalul cuvântării (vers. 51-53), Ștefan nu mai este acuzatul, ci profetul-avocat al lui Dumnezeu care susține cazul Său împotriva acestor conducători. Dacă părinții lor se făcuseră vinovați de uciderea profeților, ei se făceau vinovați cu atât mai mult. Trecerea de la „părinții noștri” (vers. 11,19,38,44,45) la *Studiu Biblic, Trim. III, 2018 – Faptele apostolilor*

„părinții voștri” este semnificativă: Ștefan s-a desolidarizat de propriul popor și a luat poziție clară de partea lui Isus. Prețul avea să fie uriaș, însă cuvintele lui nu au indicat vreo urmă de teamă sau de regret.

***Când ai fost pus cel mai recent în situația de a lua o poziție fermă și fără compromisuri de partea lui Isus? Ce ai făcut? Dacă ai ezitat, ce schimbări ar trebui să faci?***

## **Miercuri, 25 iulie – Isus în curțile cerești**

Profetul este un om care vorbește în Numele lui Dumnezeu. Ștefan a devenit profet când a prezentat acuzațiile lui Dumnezeu împotriva lui Israel. Dar lucrarea sa ca profet avea să fie foarte scurtă. „Când Ștefan a ajuns la acest punct, între oameni s-a produs un tumult. Când el a făcut legătura între Hristos și profeții și când a vorbit despre templu, preotul, pretinzând a fi copleșit de oroare, și-a sfâșiat veșmintele. Pentru Ștefan, lucrul acesta era un semnal că, în curând, glasul lui va fi adus la tăcere pentru totdeauna. El a văzut împotrivirea cu care erau întâmpinate cuvintele lui și și-a dat seama că își rostea ultima mărturie. Deși era în mijlocul predicării, a încheiat brusc.” - Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, p. 75

### **5. Ce semnifică viziunea pe care a avut-o Ștefan? Faptele 7:55,56**

Când Ștefan stătea înaintea conducătorilor iudei și prezenta acuzațiile lui Dumnezeu împotriva lor, Isus era în sanctuarul ceresc, lângă Tatăl, semn că judecata de pe pământ era o expresie a adevăratei judecăți din cer. Dumnezeu însuși avea să-i judece pe învățătorii mincinoși și pe conducătorii lui Israel. Așa se explică aici absența apelului la pocăință, elementul comun al cuvântărilor anterioare din Faptele apostolilor (2:38; 3:19; 5:31). Pentru că nu își îndeplinise lucrarea de a-L face cunoscut pe Dumnezeu și altor popoare și îl respinsese pe Isus, Israel încetase să fie poporul ales. Transmiterea veștii bune despre mântuirea omenirii nu avea să mai depindă de Israel ca popor, cum i se promisese lui Avraam (Geneza 12:3; 18:18; 22:18), ci de urmașii lui Isus, indiferent de naționalitate, care aveau să plece din Ierusalim și să dea mărturie în lume (Faptele 1:8).

### **6. Cum a murit Ștefan? Faptele 7:7-60; 8:1,2**

Lapidarea era pedeapsa pentru blasfemie (Leviticul 24:14). Nu reiese clar dacă Ștefan a primit pedeapsa capitală sau a fost linșat de mulțimea fanaticilor. Oricum, el este primul creștin consemnat în Biblie ca fiind ucis din cauza credinței. Martorii și-au pus hainele la picioarele lui Saul, deci el era cel puțin de acord cu ei. Totuși Ștefan s-a rugat pentru toți călăii lui, inclusiv pentru Saul. Doar un om cu un caracter superior și cu o credință neșovăielnică poate să facă așa ceva. Rugăciunea pentru dușmani este o dovadă clară a credinței și a locuirii lui Isus în inimă.

## **Joi, 26 iulie – Răspândirea Evangheliei**

Triumful asupra lui Ștefan a declanșat o persecuție de proporții împotriva credincioșilor din Ierusalim, fără îndoială, la instigarea aceluiași grup de dușmani. Liderul grupului era Saul, care i-a produs bisericii nu puține pagube (Faptele 8:3; 26:10). Persecuția a avut totuși o consecință surprinzătoare: credincioșii s-au răspândit pe teritoriul Iudeei și Samariei și au vestit Evanghelia. Așa au împlinit porunca de a da mărturie în aceste zone (Faptele 1:8).

### **7. Citește Faptele 8:4-25. Ce învățături sunt date în acest pasaj?**

Samaritenii erau doar pe jumătate israeliți, chiar și din punct de vedere religios. Ei erau monoteiști, acceptau primele cinci cărți ale lui Moise (Pentateuhul), practicau circumcizia și îl așteptau pe Mesia. În opinia evreilor însă, religia samaritenilor era coruptă și de aceea ei nu se bucurau de binecuvântările legământului cu Israel.

Convertirea samaritenilor a luat prin surprindere biserica din Ierusalim și i-a determinat pe apostoli să-i trimită la ei pe Petru și pe Ioan ca să evalueze situația. Dumnezeu Și-a revărsat Duhul peste ei abia la sosirea acestora (vers. 14-17) probabil pentru a-i convinge că samaritenii trebuiau acceptați în biserică (vezi Faptele 11:1-18).

Însă Evanghelia nu s-a oprit aici. În Faptele 8:26-29, este relatat episodul cu Filip și etiopianul, un famen care, în urma studiului Bibliei, a cerut să fie botezat. „S-au pogorât amândoi în apă, și Filip a botezat pe famen” (vers. 38).

Mai întâi samaritenii, apoi etiopianul, un străin care venise la Ierusalim ca să se închine și care acum se întorcea acasă! Evanghelia traversa granițele Israelului și se răspândea în lume, așa cum fusese prevestit. Curând după aceea credincioșii evrei aveau să călătorească în toată lumea cunoscută și să propovăduiască marea veste a morții lui Isus, care a plătit pedeapsa pentru păcatele tuturor și care le oferă tuturor speranța mântuirii.

***Petru i-a spus lui Simon că era „plin de fiere amară și în lanțurile fărădelegii” (Faptele 8:23). Care era soluția pentru starea lui (și pentru starea oricărui păcătos)?***

## **Vineri, 27 iulie – Un gând de încheiere**

„Prigoana care a venit asupra bisericii din Ierusalim a avut ca urmare un mare avânt al lucrării Evangheliei. Vestirea Cuvântului în locul acesta fusese însoțită de succes și exista primejdia ca ucenicii să rămână aici prea mult timp, neglijând însărcinarea dată lor de Mântuitorul, de a merge în toată lumea. Uitând că puterea de a rezista răului este mai bine dobândită printr-o lucrare energetică, ei au început să creadă că nu au o lucrare mai importantă de făcut decât aceea de a ocroti biserica din Ierusalim de atacurile vrăjmașului. În loc să-i formeze pe cei nou-converțiți pentru a duce Evanghelia la cei care nu o auziseră încă, ei erau în primejdia de a lua o atitudine care ar fi făcut ca toți să fie mulțumiți cu ceea ce fusese realizat până aici. Pentru a-i împărștia pe reprezentanții Săi în lung și în lat, în locuri unde ei puteau lucra pentru alții, Dumnezeu a îngăduit să vină prigoana asupra lor. Alungați din Ierusalim, ucenicii «mergeau din loc în loc și propovăduiau Cuvântul.»” - Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, p. 78

### **BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND**

*Biblia:* Efeseni 1 - Filipeni 1

1. Ce spune Pavel că este biserica pentru Hristos?
2. Ce concluzie puteau trage efesenii, citind acele „puține cuvinte” scrise de Pavel?
3. Ce spune Pavel că trebuie să facă cel care fura și de ce să facă aceasta?
4. Ce anume știa toată curtea împărătească?

*Istoria mântuirii*, capitolul 22

5. Cine l-a îngropat pe Moise, unde și de ce astfel?